

SAK 20/2008

REGULERING AV FISKE ETTER BUNNFISK VED GRØNLAND I 2009

1 SAMMENDRAG

Forutsatt at Norge etter kvoteforhandlingene med EU og Grønland får tildelt kvoter av bunnfisk ved Grønland, vil Fiskeridirektøren tilrå at reguleringsopplegget utformes i samarbeid med Norges Fiskarlag.

2 GENERELT

De norske kvotene i Grønlands fiskerisone er tildelt gjennom to separate kvoteavtaler. Tradisjonelt har Norge i kvoteavtale med EU fått tildelt kvoter av kveite og blåkveite for fiske i grønlandske farvann. Siden 1991 har Norge i tillegg hatt separate kvoteavtaler med Grønland. Kvotene har vært forbeholdt line- og trålfartøy. De siste årene har kvoteutnyttelsen av de disponible kvotene ved Grønland avtatt vesentlig, se tabellene nedenfor.

3 FISKET I 2007

Tabell 1 og 2 viser de norske kvotene tildelt av Grønland og EU ved Øst- og Vest-Grønland, samt kvoteutnyttelse pr 31. desember 2007.

Tabell 1: *Oversikt over norske kvoter i 2007 fordelt på Øst- og Vest-Grønland, samt innmeldte fangster pr 31. desember 2007*

Fiskeslag	Område	Kvote Grønland	Kvote EU	Sum kvote	Fangst	Restkvote
Torsk ¹	Øst- og Vest-Grønland	625		625	626	-1
Kveite	Øst-Grønland	324	200	524	131	393
	Vest-Grønland	-	200	200	73	196
Blåkveite	Øst-Grønland	425	800	1.225	352	873
	Vest-Grønland	650	800	1.450	1.450	-
Uer	Øst- og Vest-Grønland	542	3.500 ²	4.042	30	4.012

¹ Kunne fiskes i perioden 1. juni – 31. desember

² Av EU-kvoten kunne inntil 1.750 tonn fiskes i internasjonalt farvann

Tabell 2: Oversikt over kvote og fangst av blåkkeite i 2007 fordelt på redskap

Område	Redskap	Kvote	Fangst	Restkvote
Vest-Grønland	Trål	1.430	1.432	-2
Vest-Grønland	Line	20	18	2
	Sum	1.450	1.450	0
Øst-Grønland	Trål	633	314	319
Øst-Grønland	Line	593	38	555
	Sum	1.225	352	873

Kilde: Rapportert fangst per 31.12.07

4 FISKET I 2008

Etter kvoteforhandlingene mellom henholdsvis Norge og Grønland og Norge og EU har norske fartøy inneværende år hatt til disposisjon kvoter i samme størrelsesorden som tidligere.

Kvotene fremgår av tabell 3 nedenfor

Tabell 3: Oversikt over norske kvoter i 2008 fordelt på Øst- og Vest-Grønland, samt innmeldte fangster pr 12. november 2008

Fiskeslag	Område	Kvote Grønland	Kvote EU	Sum kvote	Fangst	Restkvote
Torsk	Øst- og Vest-Grønland	750		750	770	-20
Kveite	Øst-Grønland	250	100	350	145	205
	Vest-Grønland		100	100	17	83
Blåkkeite	Øst-Grønland	425	824	1.249	119	1.130
	Vest-Grønland	650	800	1.450	1.335	115
Uer	Øst-Grønland	700	3.500	4.100	31	4.069

Kilde: Rapportert fangst per 07.11.08

4.1 DELTAKELSE I FISKET

4.1.1 Linefartøy

Det har de siste årene vært liten interesse for å delta i linefisket ved Grønland og fartøyene har ikke utnyttet de disponible kvotene. Det er fra grønlandsk side ikke satt begrensinger på antall deltakende fartøy. For å legge forholdene best mulig til rette for en bedre kvoteutnyttelse har det de siste årene i samråd med næringen vært gjennomført et meget fleksibelt reguleringsopplegg, hvor fartøyene fortløpende søkes lisensiert ved ønsket deltakelse i fisket. Dette har imidlertid heller ikke inneværende år hatt vesentlig effekt når det gjelder linefartøyenes utnyttelse av kvotene av kveite og blåkkeite.

Som i 2007 har bare to fartøy deltatt i linefisket inneværende år. Dette er de samme fartøyene som har deltatt tidligere. Bare deler av kvotene av kveite og blåkkeite er utnyttet, mens torskekvoten er oppfisket.

Kvoteutnyttelsen fremgår av tabell 4 nedenfor.

Tabell 4: Oversikt over kvote og fangst av blåkkeite i 2008 fordelt på redskap

Område	Redskap	Kvote	Fangst	Restkvote
Vest-Grønland	Trål	1.430	1.316	114
Vest-Grønland	Line	20	19	1
	Sum	1.450	1.335	115
Øst-Grønland	Trål	644,5	50	594,5
Øst-Grønland	Line	604,5	69	535,5
	Sum	1.249	119	1.130

Kilde: Rapportert fangst per 07.11.08

4.1.2 Trålere

I henhold til kvoteavtalen med Grønland kan bare seks trålere delta i fisket. Av hensyn til en rasjonell utnyttelse av kvoten har imidlertid deltakelsen de siste årene vært begrenset til fem fartøy. Fiskebåtrederne Forbund viste til at lønnsomheten har vært marginal med denne deltakelsen og at årets vanskelige markedssituasjon for blåkkeite kombinert med høye bunkerspriser, ville gi ytterligere utfordringer med hensyn til å få lønnsomhet i fisket. I samsvar med Fiskebåtrederne Forbund ble det derfor lagt til grunn at fire fartøy ville delta i trålfisket etter blåkkeite. Det viste seg imidlertid vanskelig å få fartøy til å prioritere dette fisket, og Fiskebåtrederne Forbund gikk derfor inn for å begrense deltakelsen til tre fartøy.

Med virkning fra 2007 har Fiskebåtrederne Forbund etablert en felles rulleringsordning for blåkkeitefisket, som omfatter alle trålere som er egnet og utrustet for deltakelse. Ordningen omfatter 36 fartøy. Eventuelle andre trålfartøy som ønsker å delta kan melde seg på uavhengig av dette, og vil ikke omfattes av rulleringsordningen. Det er ikke mottatt påmelding fra fartøy utover de som er omfattet av rulleringsordningen som administreres av Fiskebåtrederne Forbund.

Den sene avklaringen vedrørende deltakelsen innebar at utseilingsfristen ble opphevet 11. september.

Trålerne kvoter og kvoteutnyttelse av blåkkeite fremgår av tabell 4.

5 UTVIKLINGEN I FISKET

5.1 TORSK

Som kjent har norske fartøy i en årrekke hatt adgang til å fiske torsk i Grønlands sone. Fisket har vært forbeholdt linefartøy, og regulert som et fritt fiske innenfor totalkvoten. Inntil 2005 ble disse kvotene bare i liten grad utnyttet, mens kvotene er tatt i perioden 2006 – 2008.

Fisket var begrenset til området sør for 63°N, men har i motsetning til 2007 ikke vært underlagt tidsbegrensning.

Fiskeridirektoratet stoppet fisket etter torsk 16. september. Foreløpige tall viser at norske fartøy til sammen har fisket 770 tonn torsk i 2008.

5.2 KVEITE

Kvotene av kveite både ved Øst- og Vest-Grønland er forbeholdt lineflåten. Fisket har siden 2003 vært regulert som et fritt fiske innenfor totalkvotene. For å åpne for at kveitekvoten ved Vest-Grønland skulle kunne utnyttes, ble 20 tonn blåkveite av kvoten som i utgangspunktet er forbeholdt trålerne, avsatt til lineflåten for å dekke opp bifangst i forbindelse med fiske etter kveite.

Av kvoten på 350 tonn kveite på Øst-Grønland er det pr 7. november fisket 145 tonn og to fartøy har deltatt i dette fisket.

Ved Vest-Grønland har norske fartøy kunnet fiske inntil 100 tonn kveite og i 2008 har ett fartøy fisket 17 tonn kveite i dette området.

5.3 BLÅKVEITE

5.3.1 Øst-Grønland

Den totale kvoten av blåkveite ved Øst-Grønland på 1.249 tonn. I samsvar med landsmøtevedtak i Norges Fiskarlag er kvoten fordelt med en halvpart til trålerne og en halvpart til linefartøyene, det vil si 624,5 tonn blåkveite til hver redskapsgruppe.

Som kompensasjon for at det ble avsatt 20 tonn blåkveite til å dekke lineflåtens bifangstbehov ved fiske etter kveite ved Vest-Grønland, ble trålernes gruppekvote av blåkveite ved Øst-Grønland økt tilsvarende til totalt 644,5 tonn. Linefartøyenes gruppekvote ble samtidig redusert. Fisket har i år vært regulert som et fritt fiske innenfor gruppekvoten.

Det var ved etableringen av reguleringsopplegget forutsatt at det kunne bli aktuelt å refordele lineflåtens blåkveitekvoter ved Øst-Grønland på et tidlig tidspunkt, dersom utviklingen i fisket tilsa dette. Dette ville eventuelt kunne bidra til legge til rette for en bedre utnyttelse av det totale kvotegrunnlaget ved Grønland. Utviklingen i fisket tilsa imidlertid ikke at det ble behov for en slik refordeling mellom gruppene.

Linefisket etter blåkveite har vært regulert som et fritt fiske innenfor gruppekvoten.

I 2008 er det fisket 119 tonn blåkveite ved Øst-Grønland.

5.3.2 Vest-Grønland

Gruppekvoten på 1430 tonn blåkveite til trål ble fordelt med fartøykvoter. Dette ga en kvote på 476 tonn blåkveite til tre fartøy. Pr 7.november hadde trålerne fisket 1.316 tonn av denne kvoten. Av de 20 tonn blåkveite som var avsatt som bifangst til linefartøyenes fiske etter kveite, er det fisket 19 tonn.

Fiske etter blåkveite med trål ved Vest-Grønland kan foregå sør for 64°30'N. Inntil 200 tonn kan fiskes i området nord for 68°N. Det har vært liten interesse for å utnytte fiskeadgangen nord for 68°N, tross for at det de siste årene er registrert et godt fiske i det nordlige området. Næringen viser i den forbindelse til at det har vært vanskelig å finne effektive reguleringsformer for et så begrenset fiskeri. Det er for øvrig ikke registrert problemer med å fiske de tildelte kvotene sør for 64°30'N.

5.4 UER

Inneværende år har norske fartøy hatt adgang til å fiske inntil 4.100 tonn pelagisk uer ved Øst-Grønland og 100 tonn uer ved Øst-Grønland som kunne fiskes med bunntål eller line. Kvoten på 100 tonn ble som tidligere år fordelt mellom fartøyene som fikk tillatelse til å delta i fisket etter blåkveite ved Øst-Grønland. Denne ordningen har avhjulpet problemene med innblanding av uer i fangstene av blåkveite.

Det ble åpnet for et fritt fiske med pelagisk trål innenfor kvoten på 4.100 tonn pelagisk uer. I henhold til avtale med henholdsvis Grønland og EU, ble det oppnådd full fleksibilitet på alle kvotene av uer. Dette har gitt fartøyene mulighet til å kunne fiske uer i de områdene hvor den har vært tilgjengelig, enten dette har vært i Grønlands jurisdiksjonsområde eller i internasjonalt farvann (NEAFC-område).

Per 7. november er det fisket 31 tonn uer, tatt som bifangst i line- og trålfisket.

6 REGULERING AV FISKET I 2009

De årlige kvoteforhandlingene mellom Norge og Grønland skal avholdes 4. og 5. desember 2009. Forhandlingene med EU er heller ikke slutført, slik at det ikke er avklart hvilke kvoter norske fartøy vil få ved Grønland til neste år.

Det må likevel påregnes at kvotene vil bli i samme størrelsesorden som i inneværende år, og at gjeldende redskapsbegrensinger vil bli videreført. Dette innebærer blant annet at det ikke vil være adgang til å fiske med garn i grønlandske farvann. Det er i motsetning til de siste årene i gjeldende kvoteavtale ikke satt vilkår om at torskekvoten er forbeholdt linefartøy, og det fra deler av næringen signalisert at en økning av torskekvoten ved Grønland vil innebære at kvoten må vurderes fordelt mellom line og trål. Kvotene av kveite som er tildelt norske fartøy via EU-avtalen, kan bare fiskes med line.

Fiskeridirektøren vil understreke nødvendigheten av at fisket ved Grønland reguleres på en måte som muliggjør en lønnsom utnyttelse av de disponible kvotene, og vil foreslå følgende:

Fiskeridirektøren gis i samråd med Norges Fiskarlag fullmakt til å utforme reguleringsopplegget for norske fartøys fiske ved Grønland i 2009, herunder spørsmålet om en hensiktsmessig deltakerregulering.